

ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

INCREASING STUDENTS' MOTIVATION IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES VIA ICT USE

Мотивація студентів до вивчення іноземної мови може бути складним завданням, але викладачі можуть допомогти підвищити мотивацію студентів, застосовуючи низку стратегій, таких як створення позитивного і сприятливого навчального середовища та побудова позитивних стосунків зі студентами, використання різноманітних методів навчання, забезпечення регулярного зворотного зв'язку та визнання їхніх зусиль, використання автентичних матеріалів, застосування технологій, постановка досяжних цілей, а також надання студентам можливостей для вибору та автономії, захоплюючи навчання поза межами аудиторії. Використання технологій в освіті стає глобальною тенденцією, і більшість студентів використовують їх у навчанні загалом, а також у процесі вивчення мови. Більшість науковців розглядають використання технологій як підтримку навчального середовища і як вирішальний елемент у забезпеченні якісної освіти, особливо для нових поколінь студентів, які народилися в цифрову епоху і не можуть функціонувати без технологій. Технології пропонують учням швидкий доступ до необхідної інформації, не кажучи вже про те, що вони розширюють їхній навчальний простір. Вони також дозволяють студентам контактувати з безліччю автентичних ресурсів, які можуть надихати тих, хто вивчає мову. Стаття починається з висвітлення важливості мотивації у вивченні мови, потім наводяться основні причини, чому ми повинні пов'язувати мотивацію з технологіями, і, нарешті, розглядаються деякі переваги використання технологій для покращення вивчення мови. У статті також розглядаються деякі переваги комп'ютерного вивчення мови. У статті представлено класифікацію програмного забезпечення, яке використовується під час вивчення мови. Причини використання цього програмного забезпечення включають: експериментальне навчання, мотивація, підвищення успішності студентів, автентичні матеріали для навчання, більша взаємодія, індивідуалізація, незалежність від одного джерела інформації та глобальне розуміння.

Ключові слова: вивчення іноземної мови, мотивація студентів, інформаційно-комунікаційні технології, навчання за допомогою комп'ютера

Motivating students in learning a foreign language can be challenging, but educators can help to foster student motivation by employing a series of strategies, such as creating a positive and supportive learning environment and building a positive relationship with the students, using a variety of teaching methods, providing regular feedback and recognition for their efforts, using authentic materials, using technology, setting achievable goals, and providing opportunities for student choice and autonomy by encouraging learning outside the classroom. Employing technology in education is becoming a global trend and the majority of students use it in education in general but also in the process of language acquisition. Most scholars view the use of technology as being supportive for the learning environment and as a crucial element in providing a high-quality education, especially for the new generations of students who were born in this digital era and cannot function without technology. Technology offers students quick access to relevant information, not to mention that it expands their universe of learning. It also allows students to get in contact with a wealth of authentic resources, which can inspire language learners. The paper begins with highlighting the importance of motivation in language acquisition, then it presents the main reasons why we should connect motivation with technology, and finally it reviews some benefits of using technology to enhance language learning. The paper also some advantages of computer-assisted learning a language. The classification of software that is used while learning a language is presented in the article. The reasons for using this software include: experiential learning, motivation, enhance student achievement, authentic materials for study, greater interaction, individualization, independence from a single source of information and global understanding.

Key words: foreign language learning, students' motivation, ICT, benefits, computer-assisted learning.

УДК 373.5.091.31
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/68.1.51>

Курінний О.В.,

ст. викладач кафедри іноземних мов
Сумського національного аграрного
університету

Білокопитов В.І.,

доцент кафедри іноземних мов
Сумського національного аграрного
університету

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Оскільки традиційні методи викладання та навчання у вищій освіті, здається, більше не надихають студентів, численні емпіричні дослідження підтвердили благотворний вплив використання технологій на мотивацію тих, хто вивчає мову. Науковці стверджують, що інноваційні стратегії навчання, такі як використання технологій, можуть підвищити залученість учнів і покращити їхнє навчання [1].

Рада Європи запропонувала орієнтований на дії підхід у навчальному процесі, у якому навчання про використання технологій слід створювати на практиці та через досвід. Мультимедійні технології в основному використовуються для сприяння залученню студентів до виконання навчальних завдань і діяльності, а також для передачі знань за межі класної кімнати в інші соціальні контексти [2]. Таким чином, ця стаття робить свій внесок у підкреслення важливості технологій у мотивації студентів і представляє деякі ефективні стратегії,

які вчителі іноземної мови можуть використовувати у викладанні англійської мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Численні роботи вчених різних напрямів знань були присвячені дослідженню сутності, природи, структурних компонентів, а також чинників формування мотивації. Значний внесок у вивчення окреслених проблем належить таким вченим, як: Б. Ананьєв, Дж. Аткинсон (*J. Atkinson*), Л. Божович, Р. Гарднер (*R. Gardner*), З. Дьорніей (*Z. Dörnyei*), В. Ламберт (*W. Lambert*), П. МакІнтайр (*P. MacIntyre*), А. Маслоу (*A. Maslow*), Г. Мюррей (*G. Murray*), Р. Оксфорд (*R. Oxford*), Д. Перкінз (*D. Perkins*), С. Рубінштейн, Х. Хекхаузен (*H. Heckhausen*), Дж.Шеарін (*J. Shearin*) та іншим. На зміну уявленням про обдарованість індивіда як основну запоруку його життєвого успіху, прийшло розуміння того, що мотиваційні характеристики відіграють не менш значиму роль у його діяльності. Сучасні дослідження розглядають мотивацію як рушійну силу, що сприяє досягненню успіху.

Мета статті полягає у визначенні сутності навчальної мотивації, та окресленні шляхів підвищення навчальної мотивації до опанування англійської мови студентів немовного університету.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Важливість мотивації.

Поняття мотивації є абстрактним і складним для визначення; однак ми, як правило, називаємо мотивацію певною поведінкою, яка виражається в готовності та бажанні наполегливо працювати, щоб вивчити іноземну мову, іншими словами, мотивація є рушійною силою успішного довгострокового процесу викладання-навчання. Це ключ до всіх успішно виконаних завдань і залучення студентів до уроку, і, останнє, але не менш важливе, мотивація є ключем, який живить пристрасть студентів до цільової мови та гарантує успіх студентів у навчанні.

Як зазначалося вище, мотивація є значущим фактором у процесі навчання, який визначає активну участь студентів у класі, якість роботи, яку вони виконують, і їх ефективність в цілому. Усвідомлення важливості мотивації та її практичних наслідків має першочергове значення в навчальному процесі викладання. Педагоги можуть допомогти підвищити мотивацію студентів, використовуючи низку стратегій, таких як створення позитивного та сприятливого навчального середовища, побудова позитивних стосунків зі студентами та заохочення їх навчатися поза класною кімнатою, щоб зробити їх незалежними учнями. Подібним чином використання різноманітних методів навчання, забезпечення регулярного зворотного зв'язку та визнання їхніх зусиль, використання технологій також може підвищити мотивацію студентів [3]. Вивчення та оволодіння іноземною мовою вимагає від студентів багато часу

та постійних зусиль. Отже, вони повинні залишатися мотивованими протягом років, що, безперечно, є одним із найбільших викликів у процесі оволодіння мовою.

Технологія та мотивація. У сучасну інформаційну епоху студенти є надзвичайно компетентними в багатозадачності та добре користуються будь-якими технологіями. Через цей тісний зв'язок із технологіями, які вони використовують як для академічної, так і для особистої діяльності, щоб спілкуватися та отримувати інформацію, студенти змінили своє сприйняття викладання та навчання, вони не сприймають процес викладання та навчання за відсутності технологій, які вони бачать, як імператив їх існування. Сучасні технології включають комп'ютери, мобільні телефони, планшети, інтерактивні програми та ігри, віртуальні лекції, відео та смарт-дошки, серед інших найсучасніших засобів навчання.

Технології швидко розвивалися, і це мало величезний вплив на вивчення англійської мови, яке зазнало значних змін як у викладанні, так і у вивченні. Однією з найважливіших змін є те, що студенти отримали можливість практикувати свої мовні навички в природному середовищі. Багато вчених сходяться на думці, що технології добре впливають на процес вивчення англійської мови. Вернет, Олігенс і Делікатч, Рахмані, М. і Салехі, Х. стверджують, що технологічна інтеграція в класі є вирішальною для вищої та професійної освіти [4]. Оскільки мотивація, як правило, є важливим показником успіху в оволодінні мовою, використання технологій у вивченні мови має багато мотиваційних переваг, серед яких ми згадуємо підвищену індивідуальність і автономію, більше можливостей для спілкування, розвиток ідентичності, міжкультурний контент, альтернативні методи оцінювання та створення мотивуючих завдань [5].

Крім того, використання технологій дозволяє модифікувати зміст навчання відповідно до вимог і потреб учнів. Крім того, він може запропонувати миттєвий зворотній зв'язок і навіть дозволити комбінувати матеріали (аудіо, відео, текст, фотографії тощо). Завдяки використанню технологій учні мають можливість керувати власним навчанням і мати необмежений доступ до знань, які знаходяться поза повноваженнями викладача.

Навчання англійської мови на основі технологій покращує спільне вивчення мови та дозволяє учням ефективно спілкуватися [6]. Технологія полегшує процес навчання та забезпечує вчителів відповідними навчальними ресурсами, створюючи можливість для вивчення мови в середовищі студентів. Це також допомагає учням стати самостійними та забезпечує безперечні переваги. Крім того, студенти люблять технології, і коли вони мають можливість навчатися за допомогою технологій, їхня мотивація підвищується, що покращує запам'ятовування

інформації. Таким чином, це основні причини пов'язувати технології з мотивацією

Переваги інтеграції технологій у вивчення мови.

Вчені стверджують, що інтеграція технологій у викладання іноземних мов може підвищити ефективність навчання як викладачів, так і студентів [7]. У цьому розділі ми зупинимось на перевагах інтеграції технологічного навчання та вивчення іноземної мови. Використання технологій у вивченні мови не тільки мотивує студентів, але й дає їм змогу розвивати навички, які будуть корисними як у класі, так і поза ним.

За словами Рейндерса та інших [8], однією з переваг інтеграції технологій є той факт, що вони пропонує широку доступність і більше можливостей для вивчення англійської мови. Студенти знайомляться з мовою за допомогою цифрового навчання в ряді веселих і цікавих заходів. Вони можуть взаємодіяти за допомогою програм для вивчення мови, веб-сайтів, музики, ігор, фільмів та багатьох інших автентичних матеріалів для вивчення англійської мови. Цифрові інструменти, такі як платформи електронного навчання, особливо корисні для студентів, щоб проводити живі парні чи групові дискусії та інші види діяльності онлайн, незалежно від часу чи місця, особливо з однолітками з іншої країни. Така співпраця робить навчання більш приємним і підвищує мотивацію студентів до навчання.

Ще одна перевага, яка не менш важлива для студентів – це отримати доступ до автентичних, реальних матеріалів, які надають їм точну інформацію, яка відображає ситуації, з якими вони можуть зіткнутися в реальному житті та які можуть їх зацікавити. Здатність забезпечити швидкий і легкий доступ до різноманітного цифрового вмісту (наприклад, створеного видавцями чи окремими блогерами) є чудовою особливістю цифрових джерел, яка заохочує студентів до навчання.

Крім того, гнучкість є ще однією перевагою технологій, оскільки викладачі демонструють своїм студентам, що навчання може відбуватися будь-де, навіть у цифровому середовищі, яке вони використовують на регулярній основі. Навчання є гнучким і пропонує студентам можливість навчатися, коли і як вони хочуть. Отримання точного та своєчасного відгуку про виконання завдань або просто доступ до нього допомагає їм розвиватися, а також може бути дуже мотивуючим. Завдяки цій функції студенти краще розуміють свій прогрес, що допомагає їм досягати своїх цілей. Так само вчителі могли стежити за прогресом своїх учнів, виявляти та вирішувати проблеми. Коли студенти досліджують цифрове середовище, вони розвивають свої навички прийняття рішень, що дозволяє їм контролювати, що, коли та як вони вивчають, набуваючи здібностей, які підтримуватимуть їхнє подальше навчання, тобто бажану автономію.

Інтенсивно розробляється програмне забезпечення для вивчення англійської мови. Існує багато різноманітних програм вивчення мови, які підтримують комп'ютерне навчання іноземної мови. Все існуюче програмне забезпечення можна розділити на:

1. Комп'ютерні словники.
2. Електронні енциклопедії.
3. Програми автоматизованого перекладу.
4. Автоматизовані навчальні курси для вивчення англійської мови.
5. Комп'ютерні мовні ігри.
6. Автоматизовані системи тестування.

Причини використання цього програмного забезпечення включають: навчання на досвіді, мотивація, підвищення успішності студентів, автентичні матеріали для навчання, більша взаємодія, індивідуалізація, незалежність від єдиного джерела інформація та глобальне розуміння.

Підводячи підсумок, можна сказати, що вищезгадані компоненти пропонує орієнтоване на студента навчання, яке допомагає студентам відчувати глибоке відчуття контролю, що підвищує їхню мотивацію виконувати завдання та стати тими, хто вивчає мову все життя.

З іншого боку, слід звернути увагу на те, що окрім незліченних переваг, використання інформаційно-комунікаційних технологій також має кілька недоліків. Використання техніки на уроці не таке просте, як може здатися, воно вимагає обґрунтованого рішення щодо вибору технічних засобів, адаптації та застосування на уроці іноземної мови; потім ми повинні розглянути, як ми це використовуємо та яким чином це може підвищити мотивацію студентів. По-перше, сама по собі технологія не забезпечить бажаного освітнього ефекту за відсутності вчителя, який би вміло використовував освітню технологію співвідносячи її конкретною метою класу. Поточні дії в Інтернеті, якими займаються студенти, часто відволікають їх увагу, що може призвести до незавершених завдань. Це показує, що користувачі технологій повинні бути обережними під час використання обладнання, щоб уникнути отримання несподіваних ефектів. Водночас інноваційні технології та новизна їх використання можуть бути потужним мотивуючим засобом; однак воно має тенденцію зменшуватися, коли студенти знайомляться з ним. Як наслідок, педагог повинен постійно знаходити способи мотивувати своїх студентів, і якщо студенти активно залучені в процес навчання, це також мотивує викладачів.

Вирішення цієї проблеми має важливе значення для підтримки мотивації та залученості студентів з кінцевою метою сприяння їхньому творчому мисленню та розвитку у них настрою, необхідного для подолання проблем і перешкод за допомогою оригінальних та унікальних рішень.

Висновки. У сучасному технологічно розвиненому світі використання інформаційно-комунікаційних технологій у вивченні іноземної мови може значно покращити успішність учнів, особливо завдяки успішному підвищенню їхньої мотивації. Інтеграція технологій у навчання може бути корисною для підвищення мотивації, яка вважається вирішальним компонентом успіху тих, хто вивчає мову. Однак існує потреба в поглиблених дослідженнях щодо вибору та адаптації, і не в останню чергу ефективного використання технологій та їх потенційних обмежень на уроках іноземної мови. Очевидно, що самі по собі інформаційно-комунікаційні технології навряд чи зможуть підтримувати мотивацію студентів протягом тривалого періоду часу, але якщо їх використовувати разом із кваліфікованим викладачем, захоплюючими заходами та добре розробленими матеріалами, вони можуть бути досить ефективними для підтримки мотивації у студентів при вивченні іноземних мов.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Rahmani M., Salehi H. Impact of ICT on Learners' Motivation in Language Learning: A Review. URL: https://research.iaun.ac.ir/pd/hadisalehi/pdfs/PaperC_6931.pdf (дата звернення 29.01.24)
2. Panagiotidis P. Technology as a Motivational Factor in Foreign Language Learning. *European Journal of Education*. January – June 2023. Volume 6. Issue 1. pp. 69-84.
3. Kember D. Understanding the Nature of Motivation and Motivating Students through Teaching and Learning in Higher Education. Singapore: Springer Science Business Media, 2016.
4. Wernet S., Olliges R., Delicath T. Post course evaluation of WebCT (Web Course Tools) classes by social work students. *Research on Social Work Practice*. 2000. № 10(4). P. 487-504. URL: https://research.iaun.ac.ir/pd/hadisalehi/pdfs/PaperC_6931.pdf (дата звернення 29.01.24)
5. Wei Y. Toward Technology-Based Education and English as a Foreign Language Motivation: A Review of Literature. *Front. Psychol.* 2022. URL: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2022.870540/full> (дата звернення 29.01.24)
6. Aysu S. The use of technology and its effects on language learning motivation. *Journal of Language Research*. 2020. № 4(1). P. 86-100.
7. Barreto A. Motivating English Language Use by using the Benefits of Technology. *Gist Education and Learning Research Journal*. 2018. № 16. P. 117-140.
8. Reinders H., Dudeney G., Lamb M. Using technology to motivate learners. Oxford: Oxford University Press, 2022.